

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΟΛΥΚΕΝΤΡΟ

Συμμετοχή, Γνώση, Πρόοδος

ΕΚΘΕΣΗ

Έρευνα για τη
σεξουαλική παρενόχληση
στον εργασιακό χώρο
του δημόσιου τομέα

Μαρία Στρατηγάκη
Αρετή Μαυρομάτη-Λαγάνη
Αναστασία Χαραλάμπη
Χαράλαμπος Παπακωνσταντίνου
Αικατερίνη Μιχαλοπούλου

Αθήνα, Φεβρουάριος 2022

Περιεχόμενα

- **ΟΡΙΣΜΟΙ. ΝΟΜΟΙ, ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ**
 - Μορφές παρενόχλησής
 - Διεθνές, ευρωπαϊκό, ελληνικό νομοθετικό πλαίσιο
 - Η αντιμετώπιση σε **Ηνωμένο Βασίλειο Γαλλία, Γερμανία, Σουηδία**
- **ΕΜΠΕΙΡΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ - Μεθοδολογία**
 - Δειγματοληπτική έρευνα (N = 697) Συνεντεύξεις εμπειρική μελέτη ποιοτικού τύπου με τη συμμετοχή 26 γυναικών
 - Αποτελέσματα
- **ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

Σκοπός της έρευνας

- Να διερευνήσει αν υπάρχει το φαινόμενο
- Να καταγράψει σε τι βαθμό οι εργαζόμενες και εργαζόμενοι στο Δημόσιο υφίστανται σεξουαλική και ηθική παρενόχληση,
- Διατύπωση προτάσεων ώστε αυτές οι συμπεριφορές να αντιμετωπιστούν μέσα από την υιοθέτηση συγκεκριμένων μέτρων και πολιτικών.

Κατάρριψη 4 «βασικών μύθων» για την σεξουαλική παρενόχληση στον δημόσιο τομέα

- **Δεν υπάρχει σεξουαλική** παρενόχληση γιατί υπάρχει ασφάλεια εργασίας
- Η σεξουαλική παρενόχληση **ασκείται αποκλειστικά από ανώτερους** ιεραρχικά άνδρες σε κατώτερα ιεραρχικά γυναίκες
- Η σεξουαλική παρενόχληση **καταγγέλλεται όταν συμβαίνει**
- Η σεξουαλική παρενόχληση όταν καταγγέλλεται **ασκείται δίωξη και τιμωρούνται οι δράστες.**

Τι έδειξε η ποσοτική διερεύνηση

- Η πλειονότητα δήλωσε ότι έχει επίγνωση για δυσάρεστα και κακεντρεχή προσωπικά σχόλια, για καταχρηστική, απρεπή ή εχθρική μεταχείριση υπαλλήλων και για κακοποιητικές συμπεριφορές στον χώρο εργασίας.
- Η πλειονότητα δήλωσε πως **δεν υπάρχουν δυσμενείς συνέπειες** για τους/τις ανώτερους/ες που είναι προσβλητικοί/-ες, απρεπείς και εχθρικοί/-ες.
- Οι περισσότερες/οι συμφωνούν ότι **δεν ισχύουν τα ίδια μέτρα για όλες τις κατηγορίες υπαλλήλων** όσον αφορά τη σχετιζόμενη με το φύλο ανάρμοστη συμπεριφορά

Τι έδειξε η ποιοτική διερεύνηση 1 I

- Οι περισσότερες δήλωσαν ότι **φοβούνται ή/και είχαν αντίποινα** μετά από παρενόχληση.
- Σε ορισμένες περιπτώσεις οι γυναίκες **στοχοποιήθηκαν**, επειδή οι ίδιες έχουν συνδικαλιστική ή φεμινιστική δράση σε οργανώσεις ή ακόμη και συγκεκριμένες πολιτικές πεποιθήσεις.
- Όλες οι γυναίκες που συμμετείχαν στην έρευνα ανέφεραν ότι οι πιο συχνές εκδηλώσεις σεξουαλικής παρενόχλησης εμπεριείχαν **ανεπιθύμητα σχόλια, και αδιάκριτες ερωτήσεις, ενοχλητικά βλέμματα σε σημεία του σώματος και άσεμνες χειρονομίες, καθώς και ανεπιθύμητα αγγίγματα**. Μία εργαζόμενη ανέφερε απόπειρα **βιασμού** εν ώρα εργασίας.

Τι έδειξε η ποιοτική διερεύνηση 2

- Δύο περιπτώσεις κατάφεραν να καταγγείλουν το περιστατικό **χωρίς να έχει αποδοθεί δικαιοσύνη μέχρι στιγμής.**
- Πολλές γυναίκες ανέφεραν ότι **σκέφτονταν να αποχωρήσουν** από τη συγκεκριμένη θέση, μετά το περιστατικό παρενόχλησης.
- Καμία δεν ανέφερε ότι υπήρχε **πρωτόκολλο** για την αντιμετώπιση σεξουαλικής ή ηθικής παρενόχλησης στον οργανισμό της.
- Σε ορισμένες περιπτώσεις οι μάρτυρες και οι ίδιες οι γυναίκες δεν αντιδρούσαν στην παρενόχληση, επειδή ο δράστης είχε **διασυνδέσεις** ή επειδή μεγάλο μέρος των υπαλλήλων συμμετείχε σε παρανομίες μαζί με τον δράστη εντός της υπηρεσίας, με αποτέλεσμα να μην μπορούν να στραφούν εναντίον του.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

- **ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ – ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ – ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ**
- Εισαγωγή της σεξουαλικής παρενόχλησης ως **διακριτού αδικήματος** στο πειθαρχικό δίκαιο των δημοσίων υπαλλήλων
 - Η αναφορά στην «προσβολή της γενετήσιας ελευθερίας» δεν αρκεί.
 - **Ρητή αναφορά** στο ευρωπαϊκό δίκαιο (ορισμός κλπ)
- **ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ και ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ**
 - Κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης 190 - Νόμος 4808/2021
 - Νόμος 4531/2018 - Κύρωση της Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης
- Ορισμός ελάχιστου περιεχομένου – **Πρωτόκολλο αντιμετώπισης**

Η ερευνητική ομάδα

Μαρία Στρατηγάκη

Αρετή Μαυρομμάτη- Λαγάνη

Αναστασία Χαραλάμπη

Χαράλαμπος Παπακωνσταντίνου

Αικατερίνη Μιχαλοπούλου

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Ε.Π. Μεταρρύθμιση Δημοσίου Τομέα
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΟΔΗΓΟΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ

της **σεξουαλικής**
παρενόχλησης
στον δημόσιο τομέα

 ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΟΛΥΚΕΝΤΡΟ
Συμμετοχή, Γνώση, Πρόοδος

ΟΔΗΓΟΣ αντιμετώπισης της σεξουαλικής παρενόχλησης στο δημόσιο τομέα

- **Διατυπώνει** τον ορισμό της σεξουαλικής παρενόχλησης
- **Συνοψίζει** τα ευρήματα της έρευνας
- **Διευκρινίζει** τον ρόλο της ΑΔΕΔΥ και καλεί τα σωματεία να λάβουν δράση για την καταπολέμηση του φαινομένου σε όλο το δημόσιο τομέα
- **Δημοσιοποιεί** τις προτάσεις πολιτικής προς όλα τα εμπλεκόμενα μέρη (Υπουργείο – Συνδικάτα- Εργαζομένους)
- Δίνει οδηγίες στις δημόσιες υπαλλήλους που υφίστανται σεξουαλική παρενόχληση (**που να απευθυνθούν**)